

SAKRALNA BAŠTINA Glavni oltar u franjevačkoj crkvi

Baroknom oltaru vraćen izvorni sjaj

Igor Čolaković

Nakon punih deset godina dovršeni su radovi na obnovi glavnog oltara sv. Ivana Krstitelja u franjevačkoj crkvi u Varaždinu. Obnovljeni oltar blagoslovio je u petak, 7. prosinca, varaždinski biskup msgr. Josip Mrzljak.

- Prepoznamo komadić neba koji je prikazan na ovome oltaru, koji nas poziva da svoje oči, upirući prema ovoj ljepoti, ne zastavimo samo ovdje, nego na Bogu živome, koji je na nebesima. Ove slike i kipovi na zemlji žele nas pozvati da se još više približimo onom nebeskom – naglasio je fra Ivan Miklenić, gvardijan Franjevačkog samostana u Varaždinu, koji je tom prigodom istaknuo kako su franjevci u Varaždin stigli još sredinom 13. stoljeća, a nakon velikog požara 1580. godine, u kojem je uništena i franjevačka crkva, franjevci su ostali s narodom te su, vjerničkim prilozima, započeli graditi novu crkvu i obnavljati samostan.

Jedan od najljepših

Oltar sv. Ivana Krstitelja u franjevačkoj crkvi, jedan od najljepših baroknih oltara u Hrvatskoj, bio je ozbiljno oštećen, prijetilo je i njegovo urušavanje, pa je prije deset godina započela njegova cjelovita obnova, na kojoj su predano radili stručnjaci Hrvatskog restauratorskog zavoda.

Stoga je na svečanosti u franjevačkoj crkvi dr. sc. Tajana Pleše, ravnateljica Hrvatskog restauratorskog zavoda, podsjetila je kako je obnova oltara, „veličanstvenog djela koji spaja marijanski, kristološki i franjevački ikonografski ciklus“, završena upravo u Europskoj godini kulturne baštine.

Dr. sc. Vesna Pascuttini – Juraga iz varaždinskog Konzervatorskog odjela Ministarstva kulture, govorila je o vrijednom inventaru franjevačke crkve, dok je Tomislav Sikinger, voditelj Restauratorskog odjela Hrvatskog restauratorskog zavoda u Ludbregu, koji je vodio i projekt obnove, predstavio tijek ove duge i zahtjevne restauratorsko-konzervatorske obnove glavnog oltara franjevačke crkve.

- Oltar sv. Ivana Krstitelja je, uz propovjedaonicu, najstariji očuvani dio inventara ove franjevačke crkve. Podignut je između 1699. i 1702. godine, a njegovi su dijelovi u tri navrata prevezeni Dravom do Varaždina. Kiparski radovi na velikim skulptura-

ma svetaca -Ane, Joakima, Elizabete, Zaharija, Petra i Pavla, pripisuju se mariborskom kiparu Franji Krištofu Reissu, koji ovim ciklusom ostvaruje remek-djela svoga kasnijeg razdoblja. Izvorna oltarna pala, naručena u Beču od Bernarda Weiterena, nije se očuvala, a današnju je 1857. godine naslikao Johan Beyer iz Graza. Slike iz života sv. Bonaventure i sv. Ivana Kapistrana sa središnje zone retabla naslikao je 1701. godine Ioannes Georgius L. Zirky. Izvornu voštanu polituru na crno bajcanom furniru od orahovine, kombiniranu s pozlaćenim aplikacijama i draperijama kipova, oltar je dobio tek 1715. godine, a izradio ju je zagrebački slikar Joakim Shidt. Oltar je repolikromirala i cjelovito obnovila radionica mariborskog pozlatara Josipa Zorattija 1908. godine, a iz te obnove potječe i

današnji tabernakul - rekao je voditelj projekta obnove, istaknuvši kako možemo „biti ponosni na izvornu prezentaciju oltara“.

Baštinu čuvamo i poštujemo

Riječi zahvale uputio i fra Ilija Vrdoljak, provincijal Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda.

- Zadržani smo. Stojimo s puno poštovanja pred onim što je učinjeno i zahvalni smo svima koji su uložili svoj trud u obnovu ovog predivnog oltara - poručio je fra Ilija

Vrdoljak i posebno zahvalio Ministarstvu kulture, koje je, uz Franjevačku provinciju svetog Ćirila i Metoda, financiralo obnovu glavnog oltara.

Na svetoj misli svetohranište obnovljenog oltara blagoslovio je varaždinski biskup msgr. Josip Mrzljak, koji je u propovjedi istaknuo kako „baštinu čuvamo, poštujemo i gledamo očima vjere“.

- Oltari su u našim crkvama u središtu crkve oko kojega se okuplja zajednica, a oko tog stola, oltara, događa se ono najuzvišenije što mi kršćani imamo, a to je slavljenje euharistije, ponovna živa prisutnost Isusa Krista među nama pod prilika ma kruha i vina. I upravo to otajstvo vjere, Isusovu prisutnost, mi čuvamo u Svetohraništu kao posebnom mjestu svakoga oltara. Zato ćemo blagosloviti svetohranište ovog obnovljenog oltara kako bismo mogli doći u crkvu ne samo diviti se ljepoti onoga što vidimo samo našim očima, nego da tu onda otvorimo i oči naše vjere – poručio je u homiliji biskup Josip Mrzljak.

